

Cemal Süreya'nın kaleminden dünya edebiyatı

Edebiyatımızın öncü kalemlerinden şair ve yazar **Cemal Süreya'nın, 1968-1975 yılları arasında Türk Dili dergisinde yazdığı yazılar tek kitapta toplandı.** Bahanur Garan Gökşen ve Erol Gökşen tarafından hazırlanan "Yabancı Yayınlar" da Cemal Süreya'nın İngiliz, Alman, İran, Japon edebiyatı hakkındaki yazıları ön plana çıkıyor.

Şair ve yazılarıyla Türk edebiyatında önemli bir yer edinen Cemal Süreya'nın çalışmaları ölümünden sonra da **kitaplaşmaya** devam ediyor. Bahanur Garan Gökşen ve Erol Gökşen'in yayına hazırladığı "Yabancı Yayınlar" **Yapı Kredi Yayınları** arasından çıktı. Edebiyatın dergi sayfalarında soluk alıp verdiğini savunan Süreya, Türk Dili dergisinde 7 yıl boyunca dünya edebiyatındaki öne çıkan gelişmeleri yazdı.

ANISINI TAZE TUTMAK İSTEDİK

"Yabancı Yayınlar" 60 ve 70'li yıllardaki önemli edebiyat-sanat olaylarını Fransa'da yayımlanan gazete, **kitap** eki ve dergilerden takip ederek değerlendirmelerde bulundu. **Kitaptaki** yazılarda edebi akımlar, ödüller, yazarlar, yayıncılık, dilbilim, yeni **kitaplar**, klasikler üzerine denemeler yer alıyor. Bahanur Garan Gökşen, "Cemal Süreya üzerine çalışırken, dergi yazılarını bir **kitapta** toplama fikri olduğunu öğrendik. Bu çalışma onun isteğini yerine getirmek ve anısını taze tutmak için iyi bir

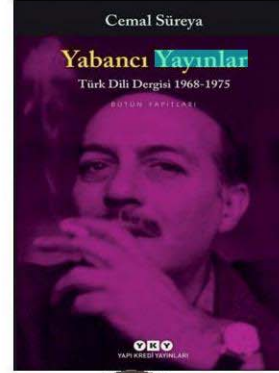

Ilker Nuri Öztürk

fırsat oldu" dedi.

DİLBİLİM ÜZERİNE NOTLARI DA VAR

Cemal Süreya'nın hayatını yazarak kazandığını belirten Gökşen, "Cemal Süreya'nın bu çalışması sayesinde dönemin edebiyat takipçileri Japon bir yazarı tanıyıp kübizm hakkında bilgi sahibi olabiliyorlar. Edebiyat kuramlarına ilişkin çalışmalar yeni yapılmaya başlanmışken o, 60'larda dilbilim çalışmalarından, yapısalcılıktan bahsediyor. Onun bu özelliği bilinmeli" diyor. Faulkner'den Ionesco'ya, Buzzati'den Wells'e edebiyatçılara yer verilen **kitapta** açık oturum metinleri ve mektuplar da bulunuyor. Çalışma, şair hakkında yetkin isimlerden Nursel Duruel'in önsözüyle başlıyor. Duruel'in dikkat çektiği gibi Cemal Süreya, edebiyatı bütün dallarıyla kucaklıyor. Cemal Süreya külliyyatının tamamlanmasına önemli bir katkı sağlayan eser, okuru yarım yüz yıl önceki dünya edebiyatı atmosferine davet ediyor.

Gökşen, kitabın Cemal Süreya külliyyatının tamamlanmasına katkı sağlayacağını söyledi.

Karışıklıklar dipnotlarla giderildi

▶ Yabancı **Yayınlar**'da Alman, Yunan, Amerikan, İngiliz, Fas, İran, Hint edebiyatlarındaki gelişmeleri değerlendiren Cemal Süreya Doğu ve Batı'daki gelişmeleri kendi çabalarıyla Türk Dili dergisine taşıdı. Bahanur G. Gökşen, yaşadıkları zorlukları şöyle anlatıyor: "Baudelaire'in 'Kötülük Çiçekleri' eserini 'Ağu Çiçekleri' olarak çevirdiği görülüyor. Stendhal'in 'Kırmızı ve Siyah' olarak bilinen kitabı ise o dönem 'Kızıl ile Kara' adıyla **yayınlanıyor**. Bu karışıklıkların yanı sıra sonraki denemelerinde yer verdiği bilgileri de dipnotlar sayesinde gidermeye çalıştık."